

Evaluace projektu

Zvyšování kompetencí pedagogických a dalších pracovníků působících ve vzdělávání pro inkluzivní, inovativní a kvalitní výuku v MČ Praha 13

Registrační. Číslo: CZ.07.4.68/0.0/0.0/15_005/0000014

Zhodnocení kurzu kulturní senzitivity (KA2)

1. Zaměření kurzu

Kurz kulturní senzitivity probíhal formou Trainee To Trainer kurzu, kdy účastníci byli školeni pro budoucí převzetí role školitele. Kurz byl zaměřen na multikulturní kompetence, které tvoří významnou součást teorie multikulturní výchovy a vzdělávání. Výstupy jsou zaměřeny na rozvoj a vývoj multikulturních kompetencí a dále na vybrané modely multikulturních kompetencí. Problematikou kulturní odlišnosti je spojeno zajímavé téma interkulturní senzitivity, kterou by se měli naučit všichni, kdo přicházejí do styku s lidmi z odlišných kultur. Tato dovednost je zásadní jak pro ředitele jednajícího s rodiči žáků s odlišným mateřským jazykem, tak především pro učitele, jenž má takové žáky ve třídě, a v neposlední řadě také pro všechny žáky, kteří se v multikulturním prostředí pohybují. Interkulturní senzitivita je téma, jež beze sporu patří do průřezového tématu multikulturní výchovy i do klimatu školy.

2. Cíle evaluace a metodika

Cílem evaluace klíčové aktivity je zhodnocení úrovně a úspěšnosti kurzu a dosažení požadovaných znalostí a schopností u účastníků. Stejně tak je dílčím cílem formulace doporučení pro následující zlepšení přístupu ke kurzům, jejich výuce a využití pro další účastníky.

Byla stanovena následující výzkumná otázka: Je v dnešní době potřeba rozšiřovat a prohlubovat interkulturní dovednosti u učitelů i veřejnosti?

V návaznosti na výzkumnou otázku bude řešeno vnímání učitelů a účastníků kurzů po jeho absolvování a zhodnocení přínosnosti kurzu a získaných znalostí, dovedností a kompetencí. Pro výzkum výsledků byly stanoveny následující hypotézy:

H₀₁: Neexistuje významný vztah mezi vnímání užitečnosti kurzu a jeho náročností.

H₀₂: Neexistuje významný vztah mezi vnímání užitečnosti kurzu a splněním cílů kurzu.

H₀₃: Neexistuje významný vztah mezi vnímání užitečnosti kurzu a jeho propojení s praxí.

H₀₄: Neexistuje významný vztah mezi vnímání užitečnosti kurzu a jeho přínosností pro profesní rozvoj účastníků.

Hypotézy H₀₁ až H₀₄ jsou vyhodnocovány pomocí Pearsonova koeficientu korelace. Testy jsou vyhodnoceny na hladině významnosti 0,05. Všechna primární data byla nejprve vyhodnocena pomocí nástrojů deskriptivní statistiky. Následně byly testovány závislosti mezi jednotlivými znaky pro zjištění dílčích vztahů mezi proměnnými.

Dotazník určený pro sběr dat vycházel z otázek měření kvality výuky, a byl sestaven za pomoci teorie k tématu a obdobných provedených výzkumů, viz např. Danielson, McGreal (2000), Weisberg et al. (2009), Ahmad, Aziz (2009), Gullickson (2009), Hallinger, Heck, Murphyhy, (2014), O'Connor, O'Hagan (2016).

Každý účastník vyplňoval dotazník pro jím absolvovaný kurz. Sběr dat proběhl v papírové formě pomocí dotazníku, který účastníci vyplňovali na konci absolvovaného kurzu. Účastníci vyplňovali kvantitativní dotazník se škálou odpovědí zaměřených na tři hlavní oblasti: výuku, vyučujícího a studijní podklady, materiály a zajištění. Škála hodnocení odpovídá následujícím vyjádřením klasifikační stupnice, nebo následující posloupnosti výroků vyjadřující názor respondenta na položenou otázku: 1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = neutrální, 4 = spíše ne, 5 = určitě ne.

Kvantitativní část byla doplněna i kvalitativní částí, kde účastníci mohli vyjádřit svůj názor na kurz, nebo jiným oblastem, ke kterým se chtěli vyjádřit. Pětibodová škála hodnotila detailně kurz, vyučujícího, přípravu výuky, studijní pomůcky, techniku výuky, technologie používané při výuce, schopnosti vyučujícího, propojení s praxí, adekvátnost studijních materiálů, textů, prezentací. Dotazník obsahuje základní informace o pohlaví respondenta a zaměstnání v oboru.

Díky těmto charakteristikám dotazníku je možné detailněji rozebrat hodnocení kvality kurzu vzhledem k dílčím zaměřením účastníků. Dotazníky byly distribuovány i vyučující kurzu. Vyučující hodnotí výuku, práci se skupinou, organizaci výuky, její technické zajištění. Dotazníky jsou následně vyhodnocovány a doplňují informace poskytnuté účastníky a slouží pro porovnání názorů obou stran (účastník – vyučující). Data byla shromažďována pomocí CAPI (papírové dotazování) a následně zaznamenávána do statistického softwaru. Pro zpracování a analýzu dat byl použit Excel.

3. Výsledky evaluace klíčové aktivity (KA2)

Kurz proběhl ve čtyřech termínech. Prvního a druhého kurzu se účastnilo 6 účastníků, třetího kurzu 7 účastníků a čtvrtého kurzu také 7 účastníků. Až na jediného účastníka byly všemi účastnicemi ženy. Je to zřejmě z důvodu, že učitelkami, které se při své práci setkávají s žáky a dětmi cizinců, jsou především ženy (převažují ženy v daných profesích).

Klíčové aktivity a daného kurzu a jeho hodnocení se zúčastnilo celkem 26 účastníků z řad cílové skupiny. Celkem 17 účastníků jsou lidé, kteří pracují v daném oboru, a proto je pro ně důležité tyto kompetence prohlubovat. Celkem 22 účastníků z 26 uvedlo, že kurz zcela naplnil jejich očekávání, 4 účastníci uvedli, že kurz spíše naplnil jejich očekávání a pouze jeden uvedl neutrální odpověď, neměl tedy od kurzu žádná očekávání. Z výsledků lze usuzovat, že účastníci s průběhem kurzu byli spokojeni, i s jeho obsahem a výstupy, tj. získáním přehledu, nových znalostí a dovedností v oblasti kulturní senzitivity. Je pozitivní, že s průběhem kurzu byli účastníci spokojeni přesto, že často kurz hodnotili jako velmi náročný. Na druhou stranu účastníci uváděli, že je kurz velmi užitečný a propojený s praxí, kdy pouze 2 účastníci z 26 byli nerozhodní, zda je užitečný či nikoliv. Vyjma jednoho z účastníků se všichni jednoznačně shodli, že kurz má zajištěn studijní materiály, které účastníci obdrželi a byly jim dostupné pro práci v kurzu i následně pro samostudium. Účastníci se taktéž shodli, že cíle kurzu byly naplněny. Celkem 22 účastníků uvedlo, že kurz je přínosný pro jejich obor, což je o 5 více než uvedlo, že v oboru pracují, lze tedy usuzovat, že absolvování tohoto kurzu je prospěšné i pro veřejnost či ostatní osoby se zájmem o danou oblast. Absolvování kurzu účastníkům bez ohledu na jejich pracovní zařazení přináší pozitivní efekty v oblasti interkulturní senzitivity a může pomoci např. v kariérním růstu, orientaci v interkulturním prostředí a komunikaci s cizinci obecně, kdy tyto schopnosti jsou v dnešní době stále častěji potřebné. Kurz kulturní senzitivity je tedy vhodné absolvovat i nadále, kdy z výsledků hodnocení je viditelné, že jde o v současné době nutné kompetence.

Následně lze sumarizovat, že 100 % účastníků kurzu kulturní senzitivity se shodlo, že:

- Styl výkladu je srozumitelný;
- Výklad je srozumitelný;
- Přednášející působí jako odborník;
- Přednášející využívá moderní technologie;
- Přednášející využívá moderní techniky výuky;
- Přednášející vytváří pozitivní a přátelskou atmosféru;
- Přednášející vhodně vysvětluje.

Malé rozdíly v názorech účastníků kurzu kulturní senzitivity se vyskytlo v oblasti:

- Tempa přednášky (1 rozdílný názor);
- Způsob přednášky mi vyhovuje (1 rozdílný názor);
- Pravidelně jsem se zúčastnila (1 rozdílný názor);
- Má schopnost motivovat k učení (1 rozdílný názor);
- Má schopnost zaujmout (1 rozdílný názor);

- Dává možnost vyjádřit se a umí předávat praktické dovednosti (1 rozdílný názor).

Shrnutí a charakteristiky hodnocení ukazují tabulka 1.

Tabulka 1: Hodnocení KA2 účastníky

KA2 – oblasti hodnocení kurzu	průměr	modus	medián	směrodatná odchylka
kurz naplnil očekávání	1,23	1	1	0,37
kurz je náročný	3,88	5	4	1,07
kurz je užitečný	1,12	1	1	0,20
kurz je propojený s praxí	1,19	1	1	0,34
jsou zajištěny studijní materiály	1,12	1	1	0,22
byly naplněny cíle kurzu	1,04	1	1	0,07
kurz je přínosný pro můj profesní rozvoj	1,23	1	1	0,37
styl výkladu je vyhovující	1,00	1	1	0,00
výklad je srozumitelný	1,00	1	1	0,00
tempo mi vyhovuje	1,04	1	1	0,07
způsob přednášené látky mi vyhovuje	1,08	1	1	0,15
pravidelně jsem se účastnil/a	1,12	1	1	0,22
lektor působí jako odborník	1,00	1	1	0,00
lektor využívá moderní techniky výuky	1,00	1	1	0,00
lektor využívá moderní technologie	1,00	1	1	0,00
lektor má schopnost motivovat k učení	1,04	1	1	0,07
lektor má schopnost zaujmout	1,04	1	1	0,07
lektor vytváří pozitivní/přátelskou atmosféru	1,00	1	1	0,00
lektor vhodně vysvětluje	1,00	1	1	0,00
lektor dává možnost vyjádřit se	1,04	1	1	0,07
lektor umí předat praktické dovednosti	1,12	1	1	0,21

Zdroj: vlastní zpracování

Pozn.: škála 1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = neutrální, 4 = spíše ne, 5 = určitě ne.

Účastníci mohli uvést i své osobní poznámky k realizaci kurzu či samotnému lektorovi, lze sumarizovat, že otevřené odpovědi účastníků byly velmi pozitivní. Účastníci uváděli následující slovní hodnocení kurzu:

- Děkuji za možnost zúčastnit se kurzu. Byl pro mě a moji práci velice přínosný díky srozumitelnosti výkladu přednášející lektorky, která přistupuje k semináři příjemnou formou výuky.
- Kurz se mi líbil, ráda doporučím.
- Kurz byl velice příjemně prezentovaný. Myšlenka a téma je velice aktuální, je přínosem pro práci a komunikaci s mezinárodním potenciálem klientů, doporučuji pokračovat a rozšiřovat formou konzultací s pracovníky ve školství.
- Velice ráda jsem se kurzu zúčastnila. Pracuji s cizinci, jak s dospělými, tak s jejich dětmi a získané informace pokládám za velmi přínosné a užitečné.

- Děkuji za možnost účastnit se kurzu. Na základě získaných informací mohu lépe pochopit postoje a komunikační dovednosti klientů MŠ.
- Kurzu jsem se zúčastnila velice ráda. Pomohl mi získat tolerantnější postoj k práci s cizími státními příslušníky.
- Kurz doporučuji pro všechny, kteří v rámci svých pracovních a osobních povinností komunikují s cizinci žijícími v ČR.
- Kurz se mi moc líbil
- Super :)

S ohledem na výše uvedené lze sumarizovat, že kurz kulturní senzitivity byl hodnocen velmi pozitivně s velkým dopadem pro ty, kteří v dané oblasti působí a tento kurz je vhodné dále realizovat i pro další účastníky a to nejenom z důvodu, že každý člověk v současné době by měl disponovat určitými interkulturními kompetencemi, které by mu napomohly orientovat se a prosadit se v dnešní kulturně různorodé společnosti. Lze konstatovat, že interkulturní kompetence lze chápat jako složitý souhrn schopností a dovedností, do kterých se promítají osobnostní předpoklady (sebereflexe, empatie, kulturní citlivost, zvědavost, tolerování odlišnosti, sebedůvěra a snížená míry úzkostlivosti, zkušenost) a které vedou k tomu, že člověk v interkulturní situaci obstojí, ty je však nutné neustále rozvíjet.

Níže tabulka 2 ukazuje výsledek testování předem stanovených hypotéz.

Tabulka 2: Testování hypotéz pro KA2

KA2 – testování hypotéz	test	hodnota	zamítnutí H_0
vnímání užitečnosti kurzu – náročnost kurzu	Pearsonův korelační koeficient	-0,062	ne
vnímání užitečnosti kurzu – splnění cílů kurzu		-0,072	ne
vnímání užitečnosti kurzu – propojení s praxí		0,741	ano
vnímání užitečnosti kurzu – přínos pro profesní rozvoj		0,551	ano

Zdroj: vlastní zpracování

Jak vyplynulo z výsledků testování, není významný vztah mezi vnímání užitečnosti kurzu a jeho náročností a splněním cílů kurzu. Naopak, podle výsledků testování je významný vztah u vnímání užitečnosti kurzu a jeho propojení s praxí i s jeho přínosností pro profesní rozvoj účastníků. Je zřejmé, že účastníci především kladou důraz na propojení poznatků z kurzu v praxi a pro svůj další profesní rozvoj. Tyto kurzy jsou tedy primárně přínosné pro praxi účastníků, což byl i jejich cíl a účel. Lze tedy tvrdit, že cíl pořádání kurzů a tedy uplatnění nových poznatků a kompetencí byl splněn.

S ohledem na objektivní hodnocení je nutné sumarizovat i zpětnou vazbu na kurz kulturní senzitivity ze strany lektorky. Zde byly výsledky trochu odlišnější od praktiků a účastníků z řad široké veřejnosti, hodnocení však byla pozitivní.

Lze shrnout, že u většiny kurzů (3 ze 4 kurzů) byla lektorka zcela spokojena s naplněním stanovených cílů kurzu, jeho užitečností, propojením s prací a zajištěním studijních materiálů. Shodně také uvedla, že je pro výuku dostatek času, na druhou stranu si již nebyla zcela jista, zda účastníci mají znalosti v oblasti dané výuky a nebyla zcela spokojena s účastí studentů na výuce, kdy očekávala vyšší účast. Dále lektorka kurzů uvedla že se účastníci:

- Se spíše zapojují do výuky;
- Spíše reagují;
- Výklad zvládají bez problémů;
- Atmosféra je příjemná;
- Technika a technologie pro výuku je zcela vyhovující;
- Mají spíše dostatek informací ohledně organizace výuky;

- Mají spíše dostatek informací ohledně ostatního zajištění výuky;
- Mají spíše dostatek informací ohledně administrativy dané osoby účastníka.

Lze také konstatovat, že prostory pro výuku i pro konzultace hodnotila zcela pozitivně.

4. Shrnutí a závěry evaluace KA2

Úroveň a úspěšnost kurzu lze na základě získaných informací a dat hodnotit jako vysokou a lze tvrdit, že bylo dosaženo požadovaných znalostí a schopností u účastníků a splnění cílů kurzu a tedy i klíčové aktivity. Mezi doporučení pro následující zlepšení přístupu ke kurzům je možné zapojení více účastníků pro větší interakci ve skupinách a sdílení a šíření i tacitních znalostí. Přínos kurzu by pak byl zřetelný i pro veřejnost, nejen pro přednostní cílovou skupinu. Jak vyplynulo z výsledků, kurz je přínosný pro všechny účastníky bez ohledu na jejich pracovní zařazení.

Lze odpovědět na výzkumnou otázku tak, že v dnešní době je potřeba rozšiřovat a prohlubovat interkulturní dovednosti u učitelů i veřejnosti. Všichni účastníci z řad učitelů hodnotili přínosy kurzu pozitivně a uváděli uplatnění získaných znalostí, dovedností a kompetencí v praxi.

Stanovené hypotézy byly vyhodnoceny v souladu s původními předpoklady. Bylo zjištěno, že není významný vztah mezi vnímáním užitečnosti kurzu a jeho náročností a splněním cílů kurzu. Bylo ovšem prokázán vztah mezi vnímáním užitečnosti kurzu a jeho propojení s praxí a jeho přínosností pro profesní rozvoj účastníků. Test tedy potvrdil splnění cíle klíčové aktivity, tedy že dochází k přínosu kurzu právě uplatněním nových poznatků, znalostí a kompetencí v praxi.

5. Seznam literatury

AHMAD, F., AZIZ, J. Students' perception of the teachers' teaching of literature communicating and understanding through the eyes of the audience. *European Journal of social sciences*, 2009, roč. 7, č. 3, s. 17-26. ISSN 1469-8412.

DANIELSON, C., MCGREAL, T. *Teacher evaluation to enhance professional practice*. Alexandria, VA : Association for Supervision and Curriculum Development, 2000. 156 s. ISBN 978-0871203809.

GULLICKSON, A. *The personnel evaluation standards: How to assess systems for evaluating educators*. Thousand Oaks, CA : Corwin, 2009. 232 s. ISBN 978-0761975090.

HALLINGER, P., HECK, R. H., MURPHY, J. Teacher evaluation and school improvement: An analysis of the evidence. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 2014, roč. 26, č. 1, s. 5-28. ISSN 1874-8600.

O'CONNOR, P., O'HAGAN, C. Excellence in university academic staff evaluation: a problematic reality? *Studies in Higher Education*, 2016, roč. 41, č. 11, s. 1943-1957. ISSN 0307-5079.

WEISBERG, D., SEXTON, S., MULHERN, J., KEELING, D., SCHUNCK, J., PALCISCO, A., MORGAN, K. *The widget effect: Our national failure to acknowledge and act on differences in teacher effectiveness*. Brooklyn, N.Y. : New Teacher Project, 2009. 42 s.

Evaluace výstupu projektu Multikulturní 13 VŠEM

Informace o evaluované výstupu a jeho hodnocení:

Název díla	Kurz kulturní senzitivity 1 Ing. Kateřina Půbalová
Klíčová aktivita	KA2
Rozsah	29
Počet kapitol	5

	Slovní hodnocení
Úvod	V rámci prezentace není Úvod explicitně uveden, pro slidy v prezentaci není zcela relevantní.
Cíle	V rámci prezentace nejsou stanoveny cíle, je popsán obsah kurzu.
Text	V prezentaci je velmi málo textu, což není na škodu, jsou uvedeny zásadní informace k oživení přednášené a probírané látky, které má absolvent kurzu znát a snadno mu připomenou klíčové oblasti ve sledovaných tématech. Struktura textu je stručná, v některých případech jsou uvedeny pouze názvy témat (např. na slidu název „Rozdíly v kulturách“ a následně opět další název „Kulturní dimenze“).
Grafy	Grafy jsou uvedeny v angličtině, jedná se o převzaté originály z respektovaných výzkumů. Popisy os byly vysvětleny na výuce, nicméně bylo by vhodné doplnit odkazy pro další samostatné zkoumání problematiky.
Obrázky	V textu je větší množství obrázků, které doplňují text. Pro pojetí kurzu jsou vhodné, poutají pozornost a usnadňují zapamatování.
Schémata	Schémata jsou vhodným doplněním textu, jsou opět uvedena v anglickém jazyce.
Definice	Je uvedena definice pojmů: kultura, sebepojetí, sebeúcta. Pro další využití slidů je uvedení základních pojmů vhodné.
Cvičení	V prezentaci nejsou uvedena cvičení, prezentace slouží pro základní orientaci v problematice. Cvičení byla předmětem kurzu.
Komentáře	V prezentaci nejsou uvedeny komentáře. Byly předmětem kurzu a diskuse účastníků.
Příklady	V prezentaci nejsou uvedeny příklady (pouze informace o výzkumech, lze si následně v případě zájmu dohledat).
Případové studie	Nejsou v prezentaci uvedeny. Byly předmětem kurzu a diskuse účastníků.
Shrnutí kapitoly	Nejsou v prezentaci obsaženy. Byly předmětem kurzu a diskuse účastníků.
Klíčová slova	Nejsou uvedena, nejsou potřebná a nevyplývají z logiky textu.
Přehled učiva	Není uvedeno, není potřebný a nevyplývá z logiky textu.
Slovník pojmů	Není uveden, není potřebný a nevyplývá z logiky textu.

Celkové zhodnocení

Prezentace je zásadním materiálem pro kurz, slouží k osvěžení obsahu, pojmů a zásadních témat účastníkům, i dalším zájemcům o danou oblast. Autorka se zabývá zajímavým a v současné době důležitým tématem kulturní senzitivity. V rámci vymezeného obsahu se zabývá 5 stěžejními tématy: Kultura a kulturní inteligence, Sociální identita, Rozdíly mezi kulturami, Kulturní šok, Adaptabilita na jiné kultury. Jednotlivými kapitolami se zabývá neproporcionálně, vyzdvihuje dílčí témata. V textu chybí dílčí definice kulturního šoku, kulturní adaptabilita aj. Bylo by zajímavé do textu zapojit např. více dosavadních výsledků výzkumů a ty mezi sebou zhodnotit, dále uvést nějaká cvičení pro účastníky, komentáře k definicím, příklady z praxe. Škála možných výstupů je široká, tak jako zvolené téma. Lze zhodnotit, že předložená prezentace obsahuje základní kapitoly a oblast, není uveden Úvod, cíl, klíčová slova, shrnutí/závěr, případná použitá literatura.

Prezentace využívá oficiální šablonu, místy se obsah kurzu (názvy jednotlivých uvedených 5 kapitol) odlišují od názvů v prezentaci. V rámci slidy 16, kde se hovoří o výzkumu IBM, by bylo vhodné doplnit odkaz, aby si účastníci či čtenáři mohli dohledat samostatně další informace o výzkumu, účastnících, závěrech, limitech výzkumu, jejich aplikaci a podobně. Citace jsou však v textu uvedeny.

V souvislosti s využitím schémat je využíván anglický jazyk, což sice odpovídá zvyklostem prezentací ustálených terminologií, jako doplněk by bylo možné přidat i české znění (minimálně název a uvést zdroj schématu). Doplnění názvů objektů a zdrojů se týká celé prezentace. Bylo by možné taktéž zvýšit kvalitu objektů (např. na slidu 7 a dalších).

Evaluace výstupu projektu Multikulturní 13 VŠEM

Informace o evaluované výstupu a jeho hodnocení:

Název díla	Kurz kulturní senzitivity 2 Ing. Kateřina Půbalová
Klíčová aktivita	KA2
Rozsah	16 slidů
Počet kapitol	2 témata

	Slovní hodnocení
Úvod	V rámci prezentace není Úvod explicitně uveden, pro slidy v prezentaci není zcela relevantní.
Cíle	V prezentaci nejsou cíle stanoveny.
Text	Text je střídavý, ale logicky na sebe navazuje. Odpovídá nárokům na prezentace. Detailně byly oblasti probírány během kurzu. Prezentace slouží jako další podklad, připomenutí a pro základní orientaci o tématech v dané oblasti pro další zájemce.
Grafy	Nejsou v prezentaci uvedeny, nejsou zcela relevantní k tématu.
Obrázky	Jsou uvedeny v Aj, vzhledem ke zdroji a použitému názvosloví a pojmům, bylo by však vhodné uvést jejich zdroj.
Schémata	Jsou součástí textu a vhodně jej doplňují, místy mají horší kvalitu (např. 14).
Definice	V práci je uvedena definice konfliktu, řešení konfliktu, jde o vysvětlení nejdůležitějších pojmů nutných k zapamatování.
Cvičení	V prezentaci cvičení nejsou, byly součástí kurzu a přímé diskuse mezi účastníky.
Komentáře	V prezentaci komentáře nejsou, byly součástí kurzu a přímé diskuse mezi účastníky.
Příklady	V prezentaci nejsou příklady, byly součástí kurzu a přímé diskuse mezi účastníky. Jako příklad lze považovat například uvedený text Listiny základních lidských práv a svobod.
Případové studie	V prezentaci nejsou případové studie, byly součástí kurzu a přímé diskuse mezi účastníky.
Shrnutí kapitoly	Shrnutí kapitol není uvedeno, u některých kapitol jsou uvedena stručná doporučení (např. slide 12).
Klíčová slova	Klíčová slova nejsou uvedena.
Přehled učiva	Je uveden obsah (2 klíčová témata).
Slovník pojmů	Není uveden, odpovídá však, viz uvedení definic, obsahu a přehledu.

Celkové zhodnocení

Autorka se ve své prezentaci, tak jako v rámci prezentace první, zabývá aktuálním a důležitým tématem, které hýbalo, hýbe a bude hýbat vědeckou i odbornou veřejností. Lze konstatovat, že právě toto téma, které je primárně zaměřeno na konflikty, jejich řešení v rámci různých kultur naprosto vybízí k další diskusi. |Důležitou součástí tématu je jeho rozšíření a zavedení do praxe, včetně diskusí nad jejich pozitivní i negativní stránkou a práce

s případovými studii, komentáři odborníků apod. Rovněž je nutné uvést a vysvětlit další pojmy v dané problematice - účastníci konfliktu, výsledky řešení konfliktu aj.

Předložené téma je a bude aktuální nejenom díky zvyšování počtu cizinců v České republice, jejich setrvání a zakládání rodin v České republice a jejich začleňování do společnosti, kde pak může docházet ke konfliktům, které je třeba umět vhodně řešit. Z toho důvodu lze považovat každý kurz nebo zpracování odborného tématu za zcela klíčové a nezbytné. Písemný podklad ke kurzu splňuje odbornou stránku, tedy orientaci v tématu. Jsou zde vysvětleny základní pojmy, vymezeny základní přístupy, obecné možnosti postupu řešení a stručně shrnutí problematice situace. Slidy poskytují souhrn, který je přínosný pro všechny osoby, které přicházejí do styku s cizinci.

S ohledem na strukturu prezentace lze konstatovat, že je logická, jednotlivé kapitoly na sebe navazují. Pro širší uplatnitelnost textu by bylo možné na konci textu seznam literatury pro lepší orientaci.

Lze shrnout, že výstup adekvátně podporuje klíčovou aktivitu, je vhodným shrnutím i oporou pro další využití v praxi.

Vyhodnocení aktivity Postup přijímání dětí cizinců do škol (KA3)

1. Zaměření kurzu

I přes vzrůstající migrační trendy byla problematika vzdělávání cizinců doposud na okraji zájmu, především vlivem relativně pomalé reakce na otevření hranic po 40 letech úplného uzavření okolnímu světu a s ním i přirozenému fenoménu migrace. Podle demografických ukazatelů však budou počty cizinců stále narůstat, a proto lze konstatovat, že je nutné se problematikou jejich vzdělávání začít zabývat nejen na úrovni škol, ale i samospráv, a především ministerstva.

Hlavním cílem aktivity v rámci postupu přijímání dětí cizinců do škol je seznámit pedagogické pracovníky a to především management školy s legislativním procesem přijímání žáků cizinců. Všichni cizinci mají právo na bezplatné vzdělání na základních školách. Mají právo ke školnímu stravování, či k zájmovému vzdělávání poskytovanému ve školském zařízení. K předškolnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělání mají cizinci přístup, pokud nejpozději v den nástupu předloží oprávnění k pobytu delší než 90 dní.

1. Cíle evaluace a metodika

Cílem evaluace klíčové aktivity je zhodnocení úrovně a úspěšnosti kurzu a dosažení požadovaných znalostí a schopností u účastníků. Stejně tak je dílčím cílem formulace doporučení pro následující zlepšení přístupu ke kurzům, jejich výuce a využití pro další účastníky.

Byla stanovena následující výzkumná otázka: Je v dnešní době potřeba rozšiřovat a prohlubovat znalosti spojené s postupem přijímání dětí cizinců do škol u ředitelů a učitelů ve školách?

V návaznosti na výzkumnou otázku bude řešeno vnímání učitelů a účastníků kurzů po jeho absolvování a zhodnocení přínosnosti kurzu a získaných znalostí, dovedností a kompetencí. Všechna primární data byla nejprve vyhodnocena pomocí nástrojů deskriptivní statistiky. Vzhledem k malému počtu účastníků na kurzech nemohly být použity další statistické testy (např. testování závislosti či naopak rozdílů mezi sledovanými skupinami podle jejich charakteristik či pro nalezení vztahů mezi jednotlivými znaky pro zjištění dílčích vztahů mezi proměnnými). Pro vyhodnocení tedy byl použit aritmetický průměr odpovědí, modus, medián a směrodatná odchylka. Tyto výsledky dostatečně vhodně popisují charakteristiku účastníků a jejich hodnocení kurzu.

Dotazník určený pro sběr dat vycházel z otázek měření kvality výuky, a byl sestaven za pomoci teorie k tématu a obdobných provedených výzkumů, viz např. Danielson, McGreal (2000), Weisberg et al. (2009), Ahmad, Aziz (2009), Gullickson (2009), Hallinger, Heck, Murphyhy, (2014), O'Connor, O'Hagan (2016).

Každý účastník vyplňoval dotazník pro jím absolvovaný kurz. Sběr dat proběhl v papírové formě pomocí dotazníku, který účastníci vyplňovali na konci absolvovaného kurzu. Účastníci vyplňovali kvantitativní dotazník se škálou odpovědí zaměřených na tři hlavní oblasti: výuku, vyučujícího a studijní podklady, materiály a zajištění. Škála hodnocení odpovídá následujícím vyjádřením klasifikační stupnice, nebo následující posloupnosti výroků vyjadřující názor respondenta na položenou otázku: 1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = neutrální, 4 = spíše ne, 5 = určitě ne.

Kvantitativní část byla doplněna i kvalitativní částí, kde účastníci mohli vyjádřit svůj názor na kurz, nebo jiným oblastem, ke kterým se chtěli vyjádřit. Pětibodová škála hodnotila detailně kurz, vyučujícího, přípravu výuky, studijní pomůcky, techniku výuky, technologie používané při výuce, schopnosti vyučujícího, propojení s praxí, adekvátnost studijních materiálů, textů, prezentací. Dotazník obsahuje základní informace o pohlaví respondenta a zaměstnání v oboru. Díky těmto charakteristikám dotazníku je možné detailněji rozebrat hodnocení kvality kurzu vzhledem k dílčím zaměřením účastníků. Dotazníky byly distribuovány i vyučující kurzu.

Vyučující hodnotí výuku, práci se skupinou, organizaci výuky, její technické zajištění. Dotazníky jsou následně vyhodnocovány a doplňují informace poskytnuté účastníky a slouží pro porovnání názorů obou stran (účastník – vyučující). Data byla shromažďována pomocí CAPI (papírové dotazování) a následně zaznamenávána do statistického softwaru. Pro zpracování a analýzu dat byl použit Excel.

3. Výsledky evaluace klíčové aktivity (KA3)

Kurz proběhl ve dvou opakováních vždy s dvoudenním výukovým blokem. Prvního dvoudenního kurzu se účastnili 2 účastníci, druhého dvoudenního kurzu pak 3 účastníci. Až na jediného účastníka byly všemi účastnicemi ženy. Je to zřejmě z důvodu, že učitelkami, které se při své práci setkávají s žáky a dětmi cizinců, jsou především ženy (převažují ženy v daných profesích).

Realizovaného kurzu se zúčastnily 4 ženy a 1 muž, celkově 5 účastníků. Celkem 3 z 5 účastníků pracují v dané oblasti, respektive jsou pro ně dané informace důležité pro dennodenní práci a 2 z účastníků uvedli, že kurz byl pro ně užitečný.

S ohledem na výsledky ze zpětné vazby lze sumarizovat, že všichni účastníci kurzu postupu přijímání dětí cizinců do škol se shodli, že:

- Kurz je užitečný;
- Kurz je propojený s praxí;
- Jsou zajištěny studijní materiály (4 z 5 účastníků hodnotilo pozitivně);
- Byly naplněny cíle kurzu;
- Kurz byl spíše přínosný pro danou praxi účastníků.

Na druhou stranu účastníci se shodli, že:

- Styl výkladu je srozumitelný;
- Výklad je srozumitelný;
- Přednášející působí jako odborník;
- Přednášející využívá moderní technologie;
- Přednášející využívá moderní techniky výuky;
- Přednášející vytváří pozitivní a přátelskou atmosféru;
- Přednášející vhodně vysvětluje;
- Má schopnost motivovat k učení;
- Má schopnost zaujmout;
- Dává možnost vyjádřit se a umí předávat praktické dovednosti.

Shrnutí a charakteristiky hodnocení kurzu účastníky ukazuje tabulka 1.

Tabulka 1: Hodnocení KA2 účastníky

KA2 – oblasti hodnocení kurzu	průměr	modus	medián	směrodatná odchylka
kurz naplnil očekávání	1,6	2	2	0,49
kurz je náročný	3,4	3	3	0,49
kurz je užitečný	1	1	1	0
kurz je propojený s praxí	1	1	1	0
jsou zajištěny studijní materiály	1,2	1	1	0,4
byly naplněny cíle kurzu	1,4	1	1	0,49
kurz je přínosný pro můj profesní rozvoj	1,6	2	2	0,49
styl výkladu je vyhovující	1	1	1	0
výklad je srozumitelný	1	1	1	0
tempo mi vyhovuje	1	1	1	0

způsob přednášené látky mi vyhovuje	1	1	1	0
pravidelně jsem se účastnil/a	1,6	1	1	0,8
lektor působí jako odborník	1	1	1	0
lektor využívá moderní techniky výuky	1,2	1	1	0,4
lektor využívá moderní technologie	1,2	1	1	0,4
lektor má schopnost motivovat k učení	1,4	1	1	0,8
lektor má schopnost zaujmout	1,2	1	1	0,4
lektor vytváří pozitivní/přátelskou atmosféru	1	1	1	0
lektor vhodně vysvětluje	1	1	1	0
lektor dává možnost vyjádřit se	1	1	1	0
lektor umí předat praktické dovednosti	1	1	1	0

Zdroj: vlastní zpracování

Pozn.: škála 1= určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = neutrální, 4 = spíše ne, 5 = určitě ne.

Jak je vidět z tabulky 1, účastníci hodnotili pozitivně jak kurz a jeho obsah, ta i jeho zajištění a nejlépe byl hodnocen lektor kurzu. Zde dosáhlo hodnocení nejlepších hodnot a i směrodatná odchylka je 0, tj., všichni účastníci se shodli na nejlepším hodnocení lektora.

Účastníci mohli uvést i své osobní poznámky k realizaci kurzu či samotnému lektorovi. Nicméně slovní hodnocení uvedl jen jeden z účastníků: „Pan doktor rozumí dané problematice, kterou doplňuje svými zážitky. Kurz se mi velice líbil, doufám, že se s panem doktorem ještě na nějakém kurzu setkám.“ Je zřejmé, že kurz byl na velmi dobré úrovni a účastníci jej pozitivně hodnotili, stejně tak i osobu vyučujícího.

Vzhledem k výsledkům hodnocení kurzů účastníky lze shrnout, že kurz postupu přijímání dětí cizinců do škol byl hodnocen velmi pozitivně s velkým dopadem pro ty, kteří v dané oblasti působí a tento kurz je vhodné dále realizovat i pro další účastníky, zejména pracující ve školství. Problematika postupu přijímání dětí cizinců do škol zahrnuje v sobě složitý souhrn znalostí, i legislativních, do kterých se promítají osobnostní předpoklady a interkulturní dovednosti (sebereflexe, empatie, kulturní citlivost, zvědavost, tolerování odlišnosti, sebedůvěra a snížená míry úzkostlivosti, zkušenost). Tyto znalosti a dovednosti je potřeba v dnešní době u učitelů a ředitelů škol, kde je výskyt cizinců stále větší, neustále rozvíjet.

Ze strany lektora daných kurzů lze shrnout, že byl zcela spokojen s naplněním stanovených cílů kurzu, jeho užitečností a zajištěním studijních materiálů a dostatkem času pro výuku. Mírné rozdíly v odpovědích byly v oblasti propojenosti s praxí, přičemž odpovědi lze sumarizovat jako spíše pozitivní. Na druhou stranu si již lektor nebyl zcela jist, zda účastníci mají znalosti v oblasti dané výuky a nebyl zcela spokojen s účastí na výuce, vzhledem k malému počtu účastníků. Dále lektor kurzů v obou případech uvedl, že účastníci:

- Se spíše zapojují do výuky;
- Spíše reagují;
- Výklad spíše zvládají bez problémů;
- Atmosféra je příjemná;
- Technika a technologie pro výuku je zcela vyhovující;
- Mají dostatek informací ohledně organizace výuky;
- Mají dostatek informací ohledně ostatního zajištění výuky;
- Mají dostatek informací ohledně administrativy dané osoby účastníka.

Lze také konstatovat, že prostory pro výuku i pro konzultace byly hodnoceny zcela pozitivně.

4. Shrnutí a závěry evaluace KA3

Úroveň a úspěšnost kurzu lze na základě získaných informací a dat hodnotit jako vysokou a lze tvrdit, že bylo dosaženo požadovaných znalostí a schopností u účastníků a splnění cílů kurzu a tedy i klíčové aktivity. Mezi doporučení pro následující zlepšení přístupu ke kurzům je možné

zapojení více účastníků pro větší interakci ve skupinách a sdílení a šíření i tacitních znalostí. Jak vyplynulo z výsledků, kurz je přínosný pro všechny účastníky, kteří se kurzu účastnili.

Lze odpovědět na výzkumnou otázku tak, že v dnešní době je potřeba rozšiřovat a prohlubovat znalosti spojené s postupem přijímání dětí cizinců do škol u učitelů i ředitelů škol. Všichni účastníci z řad učitelů hodnotili přínosy kurzu pozitivně a uváděli uplatnění získaných znalostí, dovedností a kompetencí v praxi.

Bylo zjištěno, že účastníci oceňují užitečnost kurzu a splnění cílů kurzu. Kurz bylo hodnocen jako propojený s praxí a přínosný pro profesní rozvoj účastníků. Lze tedy tvrdit, že cíl klíčové aktivity byl splněn, tj. dochází k přínosu kurzu právě uplatněním nových poznatků, znalostí a kompetencí v praxi.

5. Seznam literatury

AHMAD, F., AZIZ, J. Students' perception of the teachers' teaching of literature communicating and understanding through the eyes of the audience. *European Journal of social sciences*, 2009, roč. 7, č. 3, s. 17-26. ISSN 1469-8412.

DANIELSON, C., MCGREAL, T. *Teacher evaluation to enhance professional practice*. Alexandria, VA : Association for Supervision and Curriculum Development, 2000. 156 s. ISBN 978-0871203809.

GULLICKSON, A. *The personnel evaluation standards: How to assess systems for evaluating educators*. Thousand Oaks, CA : Corwin, 2009. 232 s. ISBN 978-0761975090.

HALLINGER, P., HECK, R. H., MURPHY, J. Teacher evaluation and school improvement: An analysis of the evidence. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 2014, roč. 26, č. 1, s. 5-28. ISSN 1874-8600.

O'CONNOR, P., O'HAGAN, C. Excellence in university academic staff evaluation: a problematic reality? *Studies in Higher Education*, 2016, roč. 41, č. 11, s. 1943-1957. ISSN 0307-5079.

WEISBERG, D., SEXTON, S., MULHERN, J., KEELING, D., SCHUNCK, J., PALCISCO, A., MORGAN, K. *The widget effect: Our national failure to acknowledge and act on differences in teacher effectiveness*. Brooklyn, N.Y. : New Teacher Project, 2009. 42 s.

Evaluace výstupu projektu Multikulturní 13 VŠEM

Informace o evaluované výstupu a jeho hodnocení:

Název díla	Postup pro přijímání dětí cizinců do škol JUDr. Cyril Svoboda, Ph.D.
Klíčová aktivita	KA3
Rozsah	203 slidů
Počet kapitol	Není relevantní

Slovní hodnocení	
Úvod	V rámci prezentace není Úvod explicitně uveden, pro slidy v prezentaci není zcela relevantní.
Cíle	V rámci prezentace nejsou stanoveny cíle, je popsán obsah kurzu.
Text	Text je logický, jednotlivé slidy na sebe navazují. Text je zpracován do detailů, je vhodně uchopený, názorný a pochopitelný.
Grafy	V textu nejsou využity grafy, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Obrázky	V textu nejsou využity obrázky, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Schémata	V textu nejsou využity schémata, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Definice	V textu je mnoho definic, které jsou jednoznačně vysvětleny a slouží jako ucelený odborný text pro širokou veřejnost.
Cvičení	V textu nejsou cvičení uvedena, byla součástí kurzu a diskuse mezi účastníky.
Komentáře	V textu jsou v několika případech doplněna shrnutí (syntézy), která vhodně shrnují text, slouží pro lepší zapamatování látky.
Příklady	V textu jsou v několika příkladech uvedeny rozdíly v řešení určité problematiky v České republice a v zahraničí (např. z pohledu rozdílného náboženství). Jde o vhodný doplněk, ilustraci a zasazení oblasti do kontextu.
Případové studie	Případové studie nejsou v textu explicitně uvedeny, byly součástí kurzu a diskuse mezi účastníky.
Shrnutí kapitoly	Není v prezentaci uvedeno, prezentace není zakončena závěrem, není potřebné a nevyplývá z logiky prezentace.
Klíčová slova	Nejsou uvedeny.
Přehled učiva	Není uveden, není potřebný a nevyplývá z logiky prezentace.
Slovník pojmů	Není uveden, není potřebný a nevyplývá z logiky prezentace.

Celkové zhodnocení

Prezentace přináší informace o problematice postupu pro přijímání dětí cizinců do škol, přičemž se autor zabývá přístupem k přijímání dětí cizinců z hlediska legislativy a upozorňuje na problematické otázky tohoto procesu. Téma je vysoce aktuální a text je velmi zdařile zpracován. Pojetí je velmi obsáhlé, aktuální, zasazené do vhodného kontextu a poskytuje ucelené a zásadní orientace v dané problematice.

Text je zpracován v logické struktuře, z odborného hlediska i obsahového na velmi dobré úrovni. Text je zpracován velmi podrobně (203 slidů) a poskytuje tak oporu nejen účastníkům kurzu, ale i ostatním zájemcům o problematiku.

Nejdůležitější části textu jsou vhodně zvýrazněny různými fonty písma. Prezentace využívá oficiální šablonu. S ohledem na strukturu prezentace lze konstatovat, že je logická, jednotlivé slidy na sebe navazují. Z formálního hlediska text splňuje základní náležitosti. Lze shrnout, že výstup adekvátně podporuje klíčovou aktivitu, je vhodným shrnutím i oporou pro další využití v praxi. Jsou zde vysvětleny základní pojmy, vymezeny základní přístupy včetně praktické aplikace, cvičení, případových studií aj. Text je kreativně zpracován.

Autor předloženého textu se zabývaly velmi aktuálním tématem, který má národní i mezinárodní dopad. Předložená prezentace splňuje odbornou stránku, tedy orientaci v tématu.

Evaluace výstupu projektu Multikulturní 13 VŠEM

Informace o evaluované výstupu a jeho hodnocení:

Název díla	Metodika pro výuku azylu – začleňování cizinců do výuky, JUDr. Cyril Svoboda, Ph.D.
Klíčová aktivita	KA3
Rozsah	44 stran
Počet kapitol	9

	Slovní hodnocení
Úvod	Úvodní slovo je jasné a výstižné adekvátně hodnotí současný stav problematiky, přibližuje čtenáři současný stav a zasazuje do kontextu. Vhodně doplňuje klíčovou aktivitu a metodika je využitelná jak pro účastníky KA3, tak i další cílové skupiny bez ohledu na jejich zapojení v projektu.
Cíle	Cíle nejsou v textu uvedeny, metodika je popisným nástrojem a vede čtenáře v průběhu kapitol logicky pro orientaci v problematice a její praktické využití.
Text	Text je logický, jednotlivé kapitoly na sebe navazují, jsou vhodně strukturovány a jsou přehledné.
Grafy	V metodice nejsou grafy uvedeny, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Obrázky	V metodice nejsou obrázky uvedeny, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Schémata	V metodice nejsou schémata uvedena, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Definice	V metodice je velmi kvalitně vyřešeno důležité pojmy v dané problematice. Metodika tak představuje kvalitní souhrn problematiky pro přímé využití v praxi.
Cvičení	V metodice nejsou uvedena cvičení, nejsou potřebné a nevyplývají z logiky textu.
Komentáře	V metodice jsou uvedeny syntézy k jednotlivým řešením pojmů a shrnutí možných alternativ řešení procesu začleňování cizinců do výuky. Text poskytuje vhodnou oporu pro čtenáře a extrahuje zásadní informace pro jejich shrnutí a využití.
Příklady	V rámci textu jsou vhodně využity judikáty, které jsou velmi cenné pro čtenáře i instituce (např. ředitele středních škol), kteří tuto problematiku řeší.
Případové studie	V metodice nejsou uvedeny, s ohledem na charakter tématu, případové studie, je vhodně využito judikátů.
Shrnutí kapitoly	V textu nejsou jednotlivá shrnutí u kapitol, jde pouze o text ke kapitolám primárního zájmu v dané oblasti.
Klíčová slova	Klíčová slova nejsou uvedena.
Přehled učiva	Přehled učiva není uveden, není pro metodiku relevantní.
Slovník pojmů	Není v textu uveden, pojmy jsou vysvětleny přímo v textu.

Celkové zhodnocení

Autor předložené metodiky se zabývá velmi aktuálním, dlouhodobě řešeným problémem, který má státní i mezinárodní dopad a to primárně z pohledu práva. Metodika je jednou z mála publikací na toto téma a představuje tak důležitý podklad pro praktické uchopení problematiky. Poskytuje vhodné shrnutí judikátů pro zkoumanou oblast. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy toto téma považuje za jedno z klíčových témat v rámci vzdělávání, proto v posledních letech podporuje vydávání metodických materiálů (např. Metodiku práce s žáky-cizinci na základních školách, Čeština jako cílový jazyk atd.). Předložená metodika vhodně doplňuje uvedené texty a rozšiřuje soubor znalostí v dané problematice, která stále více zasahuje do běžných činností cílových skupin a je proto potřeba jí věnovat pozornost. Metodika je proto vhodným nástrojem.

Předložené téma je a bude aktuální nejenom díky zvyšování počtu cizinců v České republice, jejich setrvání a zakládání rodin v České republice a jejich začleňování do společnosti a vzdělávacího systému. Jak dokládají statistiky, pedagogové základních, středních i vysokých škol a univerzit se setkávají s výukou dětí, žáků, studentů, jejichž mateřským jazykem není čeština. Z toho důvodu považují každé vydání a šíření metodiky za zcela klíčové a nezbytné. Tato metodika splňuje odbornou stránku, tedy orientaci v tématu. Jsou zde vysvětleny základní pojmy včetně odkazu na zdroje (většinou zákony), vymezeny základní přístupy, obecné možnosti postupu řešení a stručně shrnutí problematice situace. Metodika poskytuje ucelený souhrn, který je přínosný pro všechny osoby, které přicházejí do styku s cizinci, i pro administrativu škol.

V rámci dalších textů je možné se zaměřit na doplnění i konkrétních situací, které v této problematice na úrovni České republiky byly řešeny např. z judikátů (praktické ukázky), zhodnocení této situace. Vhodným doplněním by byly příklady, tipy, odkazy na podobné kauzy např. v Evropě apod.

S ohledem na strukturu práce lze konstatovat, že je logická, jednotlivé kapitoly na sebe navazují. Pro širší uplatnitelnost textu by bylo možné na konci textu uvést krátké shrnutí (cca 1 A4) a uvést seznam literatury pro lepší orientaci, nicméně odkazy na zdroje a další literaturu i související zákony jsou uvedeny přímo v textu.

Z formálního hlediska text splňuje základní náležitosti.

Lze shrnout, že výstup adekvátně podporuje klíčovou aktivitu, je vhodným shrnutím i oporou pro další využití v praxi.

Evaluace výstupu projektu Multikulturní 13 VŠEM

Informace o evaluované výstupu a jeho hodnocení:

Název díla	Úvod do začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) Tereza Vágnerová, Kateřina Srbová
Klíčová aktivita	KA3
Rozsah	102 slidů
Počet kapitol	Bez dílčího členění; není relevantní

Slovní hodnocení	
Úvod	Není explicitně v prezentaci uveden, metodika je popisným nástrojem a vede čtenáře v průběhu kapitol logicky pro orientaci v problematice a její praktické využití.
Cíle	Nejsou v prezentaci explicitně uvedeny, pro nástroj není relevantní.
Text	Text je srozumitelný, logický, doplněný vhodnými příklady, úkoly. Text je dobře čitelný, přehledný, zajímavý pro čtenáře.
Grafy	Jsou uvedeny v menším množství (výsledky výzkumu). Vhodně doplňují text, který je lépe pochopitelný, přehledný a strukturovaný.
Obrázky	V optimálním množství, kreativní využití. Vhodné doplnění textu.
Schémata	V optimálním množství, kreativní využití. Ideální pro zapamatování a propojení látky.
Definice	Jsou uvedeny průběžně v prezentaci. Běžná součást doplňující text. Vhodně použité pro zdůraznění zásadních pojmů a oblastí.
Cvičení	Jsou uvedeny průběžně v prezentaci. Jsou ideální součástí pro procvičení, zapamatování, vlastní pojetí obsahu a řešené oblasti.
Komentáře	Nejsou explicitně uvedeny, byly součástí diskuse a komunikace účastníků.
Příklady	Jsou uvedeny průběžně v prezentaci, poskytují doplnění textu.
Případové studie	Jsou uvedeny průběžně v prezentaci, logicky doplňují text a poskytují možnost procvičení a aplikace.
Shrnutí kapitoly	Není explicitně uvedeno. Zásadní informace jsou přímo v textu.
Klíčová slova	Nejsou v textu uvedena.
Přehled učiva	Není v textu explicitně uvedeno, pro daný nástroj není relevantní.
Slovník pojmů	Není v textu uveden, pro daný nástroj není relevantní.

Celkové zhodnocení	
<p>Předkládaný výstup vhodně reprezentuje KA3, její obsah a rozsah součásti klíčové aktivity. Poskytuje vhodný podklad pro účastníky i pro samostudium pro další zájemce o sledovanou oblast. Prezentace poskytují ucelené, logické informace doplněné vhodnými prvky, které usnadňují zapamatování a procvičení látky, jako jsou schémata, grafy, cvičení a případové studie.</p>	

Počet žáků/studentů cizinců (s odlišným mateřským jazykem než je čeština) v České republice vzrůstá, a proto je nutné se zabývat postupy, jak procesy začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem v jednotlivých institucích nastavit, zabezpečit a zefektivnit. S ohledem na vývoj demografických ukazatelů lze předpokládat, že počty cizinců budou i nadále v budoucích letech narůstat, a proto je nejenom vhodné, ale přímo důležité, se problematikou jejich vzdělávání zabývat na úrovni jednotlivých škol a dalších nadřazených institucí. Proto lze předloženou práci hodnotit velmi pozitivně a předkládaný rozbor a shrnutí problematiky za aktuální a důležité.

Je nutné si uvědomit, že nelze vytvořit jednotný návrh, který by byl aplikovatelný v každé instituci, je však nutné znát rámec, který pomůže lidem, kteří se řešením těchto procesů zabývají v praxi. Lze konstatovat, že předložený materiál je velmi dobrým a prakticky využitelným podkladem pro tyto instituce, respektive ředitele škol.

S tvrzením, že začlenění každého žáka či studenta musí vždy respektovat jeho individuální schopnosti, dovednosti, studijními předpoklady a rodinnou situaci, lze zcela souhlasit a toto stanovisko je nutné respektovat. Tuto základní myšlenku vhodně připomíná i předložený text. Nelze však opomenout ani samotnou instituci (školu) s jejími možnostmi personálními, prostorovými a finančními. Základní oblasti, na které je třeba klást důraz, vhodně identifikuje předložený výstup.

S ohledem na strukturu textu je možné konstatovat, že je logický, jednotlivé slidy na sebe navazují. Jsou zde vysvětleny základní pojmy, vymezeny základní přístupy včetně praktické aplikace, cvičení, případových studií aj. Text je vhodně doplněn o objekty a je kreativně zpracován.

Lze proto shrnout, že autorky předloženého textu se zabývaly velmi aktuálním tématem, který má národní i mezinárodní dopad. Rovněž Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy toto téma považuje za jedno z klíčových témat v rámci vzdělávání, proto v posledních letech podporuje vydávání metodických materiálů (např. Metodiku práce s žáky-cizinci na základních školách, Čeština jako cílový jazyk atd.). Předložená prezentace splňuje odbornou stránku, tedy orientaci v tématu.

Evaluace výstupu projektu Multikulturní 13 VŠEM

Informace o evaluované výstupu a jeho hodnocení:

Název díla	Výuka českého jazyka pro cizince Dílčí kapitoly videoprezentace: <ul style="list-style-type: none"> • Uvedení do didaktiky češtiny jako nemateřského jazyka 1a (Josef Zemek, 4:46) • Uvedení do didaktiky češtiny jako nemateřského jazyka 1b (Josef Zemek, 2:10) • Uvedení do didaktiky češtiny jako nemateřského jazyka 1c (Josef Zemek, 7:31) • Didaktická práce s mluvnicí 2a (Josef Zemek, 6:18) • Didaktická práce s mluvnicí 2b (Josef Zemek, 3:54) • Poslech s porozuměním 3a (Josef Zemek, 7:43) • Poslech s porozuměním 3b (Josef Zemek, 16:35) • Trénujeme výslovnost (Josef Zemek, 20:17) • Rozvoj slovní zásoby (Josef Zemek, 24:05) • Trénujeme čtení s porozuměním 6a (Josef Zemek, 9:33) • Trénujeme čtení s porozuměním 6b (Josef Zemek, 11:10) • Trénujeme psaní (Josef Zemek, 14:33) • Rozvoj jazykových funkcí (Josef Zemek, 10:47) • Digivýuka češtiny jako nemateřského jazyka (Josef Zemek, 9:30) • Sociokultura 10a (Josef Zemek, 22:05) • Sociokultura 10b (Josef Zemek, 28:59) • Sociokultura 10c (Josef Zemek, 15:38) • Autentické materiály ve výuce češtiny (Josef Zemek, 9:29) • Plánujeme výuku (Josef Zemek, 15:25) • Audiovizuální prostředky ve výuce češtiny (Josef Zemek, 21:58) • Výuka ČJ jako nemateřského jazyka pro specifické účely (Josef Zemek, 29:07) • Přehled učebnic ČJ pro děti cizince (Josef Zemek, 5:56), • Výuka výrostků (Josef Zemek, 28:59)
Rozsah	23 prezentací
Počet kapitol	23 videoprezentací (celkem 5 hod.)

Slovní hodnocení	
Úvod	Jednotlivé prezentace nemají explicitní Úvod, ale přímo se ihned věnují tématu. Nechozí k zbytečným průtahům. Videá jsou věcná a metodicky vedená tak, aby byly v co nejkratším čase a efektivně byly předány zásadní znalosti. Na úvod je vždy uveden název tématu, jméno přednášejícího a kontakt, pro případnou další diskusi nebo vyžádání si dalších doplňujících materiálů.
Cíle	Nejsou v prezentacích explicitně uvedeny. Přednášející se věnuje přímo tématu prezentace, upozorňuje na nejdůležitější oblasti a metodicky vede, upozorňuje na důležité pasáže a na co je třeba dávat pozor a čemu při výuce věnovat zejména pozornost. Předává řadu zkušeností z praxe a příklady práce s cizinci z nejrůznějších částí světa, což je velmi názorné.
Text	Odborně dobře strukturován, zpracován logicky, jednotlivé prezentace na sebe navazují.

Grafy	Grafy nejsou explicitně uváděny, nejsou pro daný typ prezentace nezbytné.
Obrázky	Využity titulky prezentovaných zdrojů.
Schémata	V menším množství se vyskytují (např. v přednášce Audiovizuální prostředky ve výuce češtiny). Jsou vždy adekvátně využity a okomentovány.
Definice	Definice (s vysvětlením a zdroji) nejsou explicitně uvedeny. Veškeré informace jsou však jasně strukturovány na slidech a vše je ústně vysvětleno.
Cvičení	Cvičení pro účastníky kurzu nejsou explicitně uvedeny, což vzhledem k povaze kurzu není nutné. Autor ovšem upozorňuje na oblasti, které je vhodné probírat a procvičovat.
Komentáře	Nejsou explicitně uvedeny, jsou součástí mluveného projevu, jsou dostatečně vysvětleny.
Příklady	Ve všech prezentacích jsou v mluveném projevu využity vhodné příklady, se kterými se vyučující i žáci/studenti běžně v současném životě setkávají. Vhodně jsou pojaty i příklady z reálií České republiky, které žákům/studentům usnadní nejen použití jazyka, ale i začlenění do společnosti a využití jazyka a pochopení „české náтуры“. Např. v prezentaci Výuka ČJ jako nemateřského jazyka pro specifické účely jsou uvedeny příklady na specifických školách, v prezentaci Audiovizuální prostředky ve výuce češtiny se vyskytují otázky a odpovědi na stěžejní témata.
Případové studie	Nejsou explicitně uvedeny, nejsou příliš vhodné pro dané téma, nicméně jsou nahrazeny jinými vhodnými součástmi prezentace, viz, jak je uvedeno výše.
Shrnutí kapitoly	Není uvedeno, vzhledem k povaze prezentací není nutné.
Klíčová slova	Nejsou uvedena, nehodí se.
Přehled učiva	Není uveden, vzhledem k povaze prezentací není nutné.
Slovník pojmů	Není uveden, vzhledem k povaze prezentací není nutné.

Celkové zhodnocení

Níže jsou uvedeny komentáře k jednotlivým prezentacím, které připravil pan Josef Zemek a jedná se o prezentace, které na sebe logicky navazují, jsou sestaveny od obecného ke konkrétní, kde jsou již prezentována praktická doporučení. Jak již bylo uvedeno výše, prezentace jsou logicky strukturované, vhodně metodicky pojaté, prezentace a úroveň je adekvátní, tempo řeči vhodné, přednes je srozumitelný.

Uvedení do didaktiky češtiny jako nemateřského jazyka (Josef Zemek, 4:46):
 Prezentace je úvodem do kurzu, představuje průvodce a obsahu kurzu, včetně jeho pojetí. Představení je srozumitelné, je kladen důraz na metodiku započítí výuky češtiny pro cizince. Jsou uvedeny vhodné příklady i informace o oblastech, na které bude celý kurz zaměřen.

Uvedení do didaktiky češtiny jako nemateřského jazyka 1b (Josef Zemek, 2:10):
 Prezentace navazuje ne předchozí a věnuje se přístupu vyučujícího při výuce češtiny jako cizího jazyka. Uvádí specifika včetně jejich osvětlení, projev je srozumitelný. Jsou uvedeny a řešeny i příklady.

Uvedení do didaktiky češtiny jako nemateřského jazyka 1c (Josef Zemek, 7:31): Prezentace se opět věnuje základům a přístupům výuky češtiny pro cizince, jsou uvedeny příklady a řešeny v průběhu prezentace. Jsou diskutovány stupně výuky jazyka a jejich pojetí, i při výuce, včetně jejich cílů. Jsou uvedeny i doplňující odkazy na další zdroje či internet.

Didaktická práce s mluvnicí 2a (Josef Zemek, 6:18): Video se věnuje možnostem výuky češtiny jako cizího jazyka s mluvnicí i bez učení mluvnice. Pozornost je věnována i rozdílu mezi výukou dětí a dospělých. Jsou uvedeny i příklady postupů a postupných kroků, kterým se věnovat jak u úplných začátečníků, tak u pokročilých. Je uveden i příklad.

Didaktická práce s mluvnicí 2b (Josef Zemek, 3:54): Prezentace navazuje na předchozí, uvádí příklady a jejich řešení, metodiku jejich využití při výuce češtiny. V prezentaci je upozorněno na způsob sdělení žákům, jak uvádět chyby, aby nedošlo k odrazení žáka. Jsou uvedena i srovnání pro praktické využití.

Poslech s porozuměním 3a (Josef Zemek, 7:43): Prezentace upozorňuje na náročnost poslechu pro začátečníky, upozorňuje na nároky a metody, jak s poslechem u žáků/studentů začít. Jsou uvedeny hlavní oblasti, na které je nutné klást důraz, stejně tak návody, jak žáky vést a opravovat. Příklady jsou uváděny a vše je srozumitelné.

Poslech s porozuměním 3b (Josef Zemek, 16:35): Obsah videa se věnuje situacím, ve kterých se začátečníci v jazyce mají/musejí orientovat, společně s metodikou náslechu, nutnosti naučit studenty/žáky žádost o pomalejší vyslovování pro jejich pochopení. Uvedeny jsou nároky na náslechl mluveného slova bez šumů u začátečníků, následně reálné zvukové nahrávky pro pokročilé. Důraz je kladen na pochopení sdělovaných informací u žáků. Je upozorněno i na problémy s porozuměním tkvící ve fyziologii nebo jiných příčinách. Prezentace je celkově srozumitelná a návodná, jsou uvedeny příklady.

Trénujeme výslovnost (Josef Zemek, 20:17): Autor v prezentaci upozorňuje na úskalí výslovnosti, uvádí náročnost z pohledu žáka/studenta. Důraz je kladen na metodiku nácviku výslovnosti, jsou uváděny příklady a postupy při výuce. Jsou uvedeny zásady výslovnosti, způsoby povzbuzení žáka, možnosti opakování a postupy. Je upozorněno na zdroje chyb a jejich odstranění. Vše je srozumitelné a názorné.

Rozvoj slovní zásoby (Josef Zemek, 24:05): Prezentace se metodicky věnuje oblastem, které by měl žák/student zvládat na úrovni A1 a jeho schopnost rozvoje a kompenzace slovní zásoby. Jsou uvedeny podpůrné činnosti, doporučení, je upozorněno na rozdíly u různých národností při výuce češtiny pro cizince. Je diskutován postoj učitele při výuce, vedení žáka a upozorňování na chyby, je upozorněno na možné obtíže u studentů. Prezentace je názorná a srozumitelná.

Trénujeme čtení s porozuměním 6a (Josef Zemek, 9:33): Autor vysvětlil základní pojmy v oblasti způsobů čtení, seznámil s typy textů vyskytujících se v učebnicích českého jazyka a seznámil posluchače s jednotlivými technikami. Text je vhodně doplněn o proces osvojení čtení. Zajímavým a zároveň názorným místem v prezentaci je úkol, kde posluchači mají napsat příklady textů vhodných pro úroveň A1 a A2. Z hlediska struktury i formální stránky je prezentace adekvátní.

Trénujeme čtení s porozuměním 6b (Josef Zemek, 11:10): Autor vysvětlil základní pojmy v oblasti technik čtení a seznámil posluchače s jednotlivými technikami. Důležitou součástí prezentace je představení základních zásad nácviku správného čtení, včetně postupů nácviku čtení s porozuměním. Neopomněl uvést také obtíže, které jsou s osvojováním čtení v nemateřském jazyce spojeny a jak lze získat zpětnou vazbu z procesu osvojení. Z hlediska struktury i formální stránky je prezentace adekvátní.

Trénujeme psaní (Josef Zemek, 14:33): V rámci prezentace se autor zaměřuje na obtíže s osvojováním psaní jak na úrovni jedince, vyučujícího tak úrovni vzdělávací instituce či společnosti, uvádí možnosti využití zpětné vazby v rámci formulářů využívaných na výuce psaní v nemateřském jazyce. Z hlediska struktury i formální stránky je prezentace adekvátní.

Rozvoj jazykových funkcí (Josef Zemek, 10:47): Autor na začátku prezentace vysvětlil pojmy, se kterými pracuje a odkazuje se na předchozí prezentace. Autor prezentace uvádí možnosti cvičení, jak jazykové funkce rozvíjet, což lze považovat za velmi cenné. V prezentaci jsou vymezeny důležité pojmy (např. transliterace, metoda apod.), včetně možných cvičení, na kterých lze jazykové funkce rozvíjet. Z hlediska struktury i formální stránky je prezentace adekvátní.

Digivýuka češtiny jako nemateřského jazyka (Josef Zemek, 9:30): V rámci prezentace autor představuje možnosti digitálních nástrojů, jenž lze využít při výuce českého jazyka u nerodilých Čechů. Pozitivně hodnotím zhodnocení výhod a nevýhod prezentovaných možností i odkazy na webové stránky, kde lze prezentované digitální možnosti výuky využít. Z obsahového hlediska je prezentace srozumitelná, namluvená srozumitelně s přijatelným tempem prezentujícího. Pozitivně lze hodnotit odkazy na webové stránky, kde lze najít prezentované digi možnosti výuky.

Sociokultura 10a (Josef Zemek, 22:05): Autor se v prezentaci věnuje především základním oblastem sociokultury v České republice, odlišné přístupy, národními zvyklostmi, tradicemi, zvyklostmi chování na nejrůznějších místech, úradech, institucích i mezi známými, popisuje nutnost rozlišovat způsoby mezilidských vztahů. Vše je doplněno příklady a popisuje metodiku předání kulturních znalostí.

Sociokultura 10b (Josef Zemek, 28:59): Prezentace se věnuje zasazení do Evropského rámce sociokultury, tematický celek pro řeč těla v kulturních zvyklostech, vztahy s ostatními národnostmi. V prezentaci je kladen důraz na praktické využití, příklady, předání žákům/studentům, a specifika nářečí, dialektů a dalších úskalí. Pozornost je věnována i rozdílům mezi dalšími kulturami, včetně výuky v těchto kulturách.

Sociokultura 10c (Josef Zemek, 15:38): Prezentace se věnuje sociokulturním dovednostem a zdrojům, ze kterých lze čerpat. Prezentace je přehledná, strukturovaná, jsou uvedeny příklady, konkrétní využití i odkazy na internet. Vše je dostatečně komentováno a rozvedeno, včetně metodiky využití a aspektů, které je třeba vzít v úvahu.

Autentické materiály ve výuce češtiny (Josef Zemek, 9:29): V textu jsou hodnoceny materiály ve výuce češtiny a jsou uvedeny námitky i pozitiva těchto materiálů, rovněž jsou uvedeny výhody a nevýhody materiálů ze strany vyučujících tak žáků. Přestože je využito pouze malé množství slidů, text, který autor prezentuje je obsahově dostatečný. Prezentace je srozumitelná, namluvená srozumitelně s přijatelným tempem prezentujícího.

Plánujeme výuku (Josef Zemek, 15:25): V rámci prezentace autor dává praktická doporučení jak efektivně naplánovat výuku českého jazyka a co v rámci této výuky postupně probírat a to pro žáky v rozdělení na mladší a starší. Z formálního hlediska doporučuji sjednotit interpunkci a formáty na jednotlivých slidech.

Audiovizuální prostředky ve výuce češtiny (Josef Zemek, 21:58): Prezentace obsahuje praktické příklady, jaké audiovizuální prostředky lze použít při výuce češtiny a to včetně zhodnocení kladů i záporů. V rámci prezentace se vyskytují i schémata.

Výuka ČJ jako nemateřského jazyka pro specifické účely (Josef Zemek, 29:07): Prezentace je více prakticky zaměřená, což lze hodnotit pozitivně. Autor hovoří o příkladech škol (např. dvou lékařských fakultách), kde se tato problematika řeší a jakým způsobem jsou studenti vyučováni češtině i jiným jazykům (např. pro jejich schopnost komunikace lékaře

s pacientem). Namluvená prezentace i textový podklad je prakticky orientovaná, s uvedenými doporučeními.

Přehled učebnic ČJ pro děti cizince (Josef Zemek, 5:56): Prezentace je srozumitelně namluvená, uvádí zajímavé zdroje týkající se dané problematiky, které mohou využít ředitelé základních i středních škol a doporučit je jednotlivým pedagogům. Pozitivně lze hodnotit uvedení vizuálně i tituly těchto učebnic.

Výuka výrostků (Josef Zemek, 28:59): Z obsahového hlediska je prezentace srozumitelná, namluvená srozumitelně s přijatelným tempem prezentujícího. Jednotlivé zdroje jsou uvedeny přímo v prezentaci (na jednotlivých slidech), což může posluchače respektive ty, kteří prezentaci sledují, i z vizuálního hlediska rušit.

Závěrem lze konstatovat, že prezentace jsou svým obsahem zajímavé a odborně dobře připravené. Veškerý obsah je srozumitelný, jsou uvedeny příklady pro praktické využití. Videoprezentace jsou vhodné a návodné pro učitele češtiny.